

N° 43.

Birmdeenâ 23. Oktober (4. November)

1867.

Ahditajs.

Celchsemmes sinnaas. No Nihgas: Musika swehtki. No Behterburgas: Par to fleplawu Zarskoje-Selo. No Warschawas: Kohlera sehrga beidjahs.

Ahrsemmes sinnaas. No Wahzsemmes: Seemelneeku beedriba. No Italias: Pahr dumpi. No Franzijas: Pahr Italias dumpi un keisera weefoschanohs. No Ribnas: Pahr nemeera un truhltumu. No Amerikas: Pahr Vintolna atrailni. No Welskas: Pahr presiventa jelschanu.

No Nihgas: Pahr labdarritaju Sprosti un pahr gaisu sijnemehm. No Pinnu semmes: Pahr truhltumu.

Ammatu swehtki. Lepna preilene. Kurram taisniba? Par runnu-bseefmahm. Wiffeschana. Sinna. Audeles sinnaas. Slud-dinafchanaas.

Celchsemmes sinnaas.

No Nihgas. Bija nolikts, ka nahfoschâ waf-sarâ tē Nihgâ turrefchoht musika-swehtkus; bet tag-gad dsirdam, ka tohs turrefchoht gaddu wehlat, reisâ ar semmlohpibas un ammatu-leetu israhdischanu, lo arri tad noturrefchoht.

No Behterburgas raksta pahr to ugguns-grehku, tur Zarskoje-Selo pilsksehtâ libds ar nammu bij satedfss professors Tschiwelen, ka pee kalla-darba teefas wianna tuwejs raddineeks — kas apzeetinachts — pats slaidri effoht isteizis, ka winsch effoht gan to negantu grehku padarrijis.

No Warschawas. Warschawâ kohlera-sehrga nu gan effoht pabeigusehs. Effoht tur no 21ma Mai pawiffam ar to sehrgu eefirguschî 7249 zilweki, no kurreem 5010 atwessetojuschees un 2209 mirru-fchi. — Stahsta, ka Tschenstomas pilsksehtâ effoht to itt wehrâ leekamu usgahjuschi. Preelsch kahdahm neddetahm atpakkat polizejai sinna tikluse, ka turre-nes klobsteri effoht atrohdamas kahdas flittas doku-

mentes jeb kauni raksti. Polizeja tuhlin demahs us ismellefchanu un apfihmetâ weetâ atradda diwas grabmatas, ar lo nauda falassita. Weenâ bij 6000 rubki preelsch ta Keisera fleplawa Beresowski un oh-trâ 3000 rubki, bet tē klast nelahdas sinnaas, preelsch ka tee falassiti. Muhtu kambaros arr usgahjuschi diwas frohna wihrus no Warschawas un tohs tuhlin fanehmuschi zeet'. Bet klobstera prioram un weenam muhtam isdeweess pahr rohbeschahm aisbehgat us ahrsemmi.

Ahrsemmes sinnaas.

No Wahzsemmes schoreis nefas leeliski wehrâ leekams naw lo stahstih. Prubschi weenadi darbo-jahs ar farwu seemeta runnas-deenu un liffumu zelschanu, kas labbi eetohht us preelschu. Tiklai ar to fameenoschanohs ar Deenmidd'neeku walstehm nekâ lahgâ negribboht eet us preelschu. Baireeschu un Wirtembergeeschu kauschu preelschneeki wehl stipri turre-rotees tahdai satedroschanai pretti. Nedsehs gan, woi ilgi warrehs-tâ palikt. — Ebstreiku walste wehl ta patte zihnischanaahs ar to konfordatu jeb garrigo warru, lo laizigee waldneeki gribb nolauft tadeht, ka ta dauds labbas buhschanaas apmahz un zekkâ eestahjusehs, ka laudis neta newarr us preelschu tikt; bet garrigee wibri wiffus spehtus un wiffu farwu gudribu lohpa fanemdami, zihthas to aisstahweht un patureht wezzâ gohdâ. Netizz wis neweens, ka teem tas isdohsees. Paschi kattoki, kas pusslibds ap-gaismoti, wairs nebuht to newarr eeredseht.

No Italias. No tejenes buhtu attal dikti dauds lo stahstih, lab tik warretu ween ihsti sinnaht, ka wis teefa. Katazzis nepalikka wis wairs mini-

steru presidente, bet Bialdinis pateesi nahza winna weeta; tomehr schim neisbewahs pehz prahda beedrus, tohs zittus ministerus dabbut, tadeht tas arri pehz kahdahm deenahm atkal atteizahs. Taggad tehniensch eezehlis generali Menabrea par ministeru presidenti un redsehs gan, woi tam labbaki isdohsees, tohs zittus beedrus sadabbuht. — Pahwesta walste eet Garibaldeeschi eeschâ gubbu gubbahm un Franzuschi kugga lah dineem nahloht us Tschiwitta-Wellias ohstu, ar Garibaldeescheem pluhktees un tohs aisdohst prohjam, jo redsoht labbi, ka Stalias waldischana woi nu nespehoht, woi tihchi negribboht pahwestu aisdahweht, tad dumpineekus par pahwesta rohbeschahm laishoht pahri. Ka Garibaldi no Kapreras fallas ismuzzis, tas irr gan teesa. Lai gan 6 kuggi to effoht apwaltejuschi, winsch 3schâ (15tä) Oktober walfkara pehz faules ne-eeschanas eemettees masâ meddineeku laiwina, us fo waktneeki nemas neluhkojuschi. Winnam wiss zefschs labbi isdeweess un zerre, ka taggad jau winsch buhschoht pahwesta walste eegahjis. Pahr wissu scho dumpi un nemeeru dohma un runna daschadi: Salka, ka Stalias waldischana til ta pasfaules preeeschâ israhdotees, ka gribboht Garibaldim un winna pulkeem aisleegt us Rohmu eet, bet patte tihscham to pakaujoht, un effoht ar Garibaldi weenâ prahda. Tad arri to salka, ka, ja Franzuschi atkal fahtschoht pahr pahwesta walsti darbotees un walidht, tad arri zitti Giropas waldineeki un ihpaschi Prubschi teem zefschotees pretti, Staliai par palihgu un Napoleonam parahdischoht to taifnako zekku us mahjahm. Bet, tahs wissas ik tahdas runnas, kas nekâ naw apstiprinatas. Stalias tehniensch arr islaidis pawehleschanu, ar fo tas saweem pawalstneekem pawehl meerâ dohtees un us tahdu aplamibu nedohmah, kas tal newarroht notilt un ar fo winsch ne-effoht weenâ prahda un newarroht wehleht tadeht, ka Stalias gohda-wahrds te effoht kihla list, ka wiini Rohmu nebuhs aistift, neds jitteem pakaut aiskahrt. Tas karrogs, kas taggad pazehlees, ne-effoht wiina karrogs. La darboschanohs fataisoht Staliai tillai raifes un behdas un wiina peenahlums effoht, to no behdahm un kauna glahbt. Winsch tad nu zerrejoht, ka tee Italeeschi, kas samu peenahstumu schinni azzumirkli pahrkahpuschi, taggad eeschocht wiina karraspehtam palihgâ, Stalias gohdu glahbt un dumpja ugguni slahpeht, kas tal neko labbu newarroht isdarriht. Kad atkal buhschoht pilnigs meers, tad kongresse faeeschoht lohpa, kas ismelleschoht un nospreedischoht, us kahdu wihst un wisslabbaki meera prahda to warretu panahlt, pehz fo Stalia til gauschi kahro. Ta tehniensch runnais, bet leelala dalka Italeeschu dohmajoht pawissam zittadi. So, kad Stalias eedshwotaji un karrapulki buhtu tai prahda la wiina tehniensch, tad gan neweens Garibaldees nebuhtu tizis pahr rohbeschahm pahri. Bet taggad tee eetohht pawissam newaweti un Franzuschi errigi falkoht: Stalia taggad

wairs nekahda waldischana naw. — Garibaldi atkal no sawas puffes us Italeescheem islaidis schahdu sinu: „Italiu atswabbinahht jeb nomirt! Te esmu atkal pee Sums, kas par Stalias gohdu firdigi zihnijatees, esmu pee Sums, lai warru isdarriht, kas man peenablaks un Sums pee scha gohda-darba palihdseht. Stalia fajuh, ka ta newarr dshwoht bes sawas galwas, bes sawas firds, bes Rohmas, fo zitti wehrgi, kas tautas gohdu sem kahjahm minn, gribb uppureht weena neleetiga plehsonas eegribbeschana. Tadeht us preeeschu! Un pahr wissahm leetahm: lai effam pazetigt un pastahwigi! Es no Sums neprassu drohschibu un firdibu tapehz, ka Suh jau pasihstu. Es til to pagehru, lai mahzatees pazestees un lai paleelat pastahwigi. Amerikai ar samu brihwibas zihnischanohs pagahja 14 gaddi un ta taggad irr ta warrenaka un brihwaka tauta pasfaule. Kad mehs wissi effam weenâ prahda, tad til pahri mehneschu wajadsch, Italiu atswabbinahht no ta kauna, kas us to gukt, prohti no ta plehsona, kas Watikanâ trohne un no teem, kas wiinu gribb pabalstihht un usturreht. Ta nu schim brihscham eet pa Italiu. Dumpineeki pluhzahs ar pahwesta karr-pulkeem, teem atnemm daschu pilssehtu un weetahm atkal schee winnus ispuzzejohht un t. pr. Salka arr, ka Garibaldim labbi eijohht ar uswarreschanu un winsch wairs ne-effoht tahht no paschas Rohmas. Stalias tehniensch, sinnam, wehl te pullâ neko naw darriis, tapehz, ka pahwests wiinam wehl naw wehlejis sawus pulkus pahr rohbeschahm laist pahri. Franzuschi steidsahs, ka sohbeni ween klabb gar fahneem, schurp. Nahtoschâ reisê gan dstrdesim leelas leetas, kas te isdarritas. — Saunakahs sinnas jau stahsta, ka pa Rohmu jau daschas deenas kaujotees un affinis pluhstoht. Italeeschi slattotees us Franzuscheem un tuhlin, kad schee pateesi no kuggeem islahpschoht, tad wiini paschi eeschocht us Rohmu un Franzuschu nelaidischoht eeschâ. Paschâ Florenzê leeli wihri ar raksteem un usfaulschanahm wissu Italiu aizinohht un flubbinohht us Rohmu, pahwesta trohni apgahst. Sa nu Franzuschi teescham ees pullâ, tad kauschanahs buhs leela.

No Franzijas. Franzuschu waldischanai, ka sinnam, taggad leels darbs un darrischana atkal ar Stalias buhschanu, fur negribb kaut to Septempera norunnu isahrduht. Teiz, ka reisu reisahm turrejuschi ministeru faeeschanu un keisers pats arr bijis klacht pee padohmu spreeschanahm. Pehdigi tal to padohmu atradduschi par to derrigako, karraspehlu fuhstihht us pahwesta walsti, tur tohs dumpineekus sawaldihht un Garibaldi ar wiina pulkeem aisdohst prohjam. Salka arr, ka keisers Napoleons, kaut arri gribbetu, newarroht zittadi darriht; jo Franzuschu semmes eedshwotaju leelala dalka stahwoht us pahwesta puffi, un tee falkoht, ka firmo tehnu wajagohht aisdahweht, ka lai wiinam nenoteel kahds kaunums. Sa tad nu Napoleons atlaistohs un pah-

westam palihgâ ne-eetu, tad patte semme winnu wairs nezeenitu un usflattitu par bailigu sakkî un — ar winna waldischanas warru tad buhtu kâ buhtu. Ko tad nu tahdâ buhschanâ darriht, kâ — sawu gohdu glahbt zil warr, lai arr pee ta paschu semmei flahde noteef deesgan leela. — Keisers Napoleons pats neta lahgâ ne-effoht weffels; labbâ laikâ gan tahdu jubst eijohht spazeereht, bet warroht jau no winna fohkeem redseht, ka winsch bes fahpehm ne-effoht. Sacht gandrihs pawiffam newarroht; bet kad tomehr jajahj, tad mihtstos fedlôs un lehni ween jahjoht. Wiasch effoht kâ no ruhpehm nobeigts un zeeschoht tahdu faiti, ko neweens newarroht isahrsteht. Zit-tadi gan winsch wehl ilgi warretu dshwoht. Tâ tad keiseram laime subd, tik labb' eefsch politikas, kâ arri pee pascha meefas weffelibas. — Paschâ Franzijâ tomehr atrohdaht arr wihri, kas Franzuschu politikai drohschi pretti runna uu peerahda, ka Franzuschi netaisni darroht, kad Italias un pahwesta darrischanas eemaisfootes. Basnizu walbineekeem jau tâ effoht leels fahrums, laizigas waldischanas darrischanas eemaisfootes, kalabb' to tad tâ pahrstahweht, ihpaschi, kad ta darrischanâ ahrsemme? Rohma jau no fenn laikeem effoht tas perreklis, kur iszehlfuschees tee wihri, kas Franzijai launu darrijuschi, — kalabb' tad to aisstahweht, — ihpaschi tahdâ politikas darrischanâ un t. pr.

Wehl no Franzijas. Ehtstreiku keisers Franzis ar saweem diweem jaunakeem brahkeem taggad weefojahs Parihse pee keisera Napoleona, kur tam leelu gohdu parahdoht. Pee weefibahm weens ohtram weffelibu usdsehruschî un wehlejuschi weens ohtra semmei pastahwigu draudsibu un meeru sawâ starpâ.

No Greeku semmes. Greeki gaidin gaidoht mahjâ sawu jauno lehninu, kam 15tâ Oktbri. Pehterburgâ lahfas noturreja ar leelu gohdu. Winni rihlojotees un brunnojotees gattawi, jo tee flaidri reds un proht, ka bes tam newarrehs palitt, ka ar Turkeem nebuhtu jâ laujahs. Kandeeshi nebuht neatlaischahs nosawas pagehreschanas, ar Greeku semmi saweentotees un tē tad jau drihs warr gadditees Greekeem karschs ar Turkeem.

No Rihnas raksta, ka tur seemeta puffē scho-waffar 4 mehneschus no weetas faufs laifs ween bijis un zaur to wiffas sehjas pohstâ gabjuschas un laudihm seemâ buhschoht grubts bads. Bes tam tur un ihpaschi tahdâ laikâ, wehl effoht nemeers un mohfas ar dumpineekeem, kurrû barri schur un tur eedshwotajeem uskrihtoht un pehdigi aplaupoht. Ir paschas galwas-pilssehtas Bekingas turumâ tee eedrohschinajotees sawu negantibu dshbt. Kad jubrmallas pilssehtahm tee wirsâ mahzahs, tad Giropeeschî, kas tur dshwo, few par aisstahwechanu fallaffa sawu karrâ fuggu matrohshus un jaldatus fohpâ un ar teem apsehsh sawas mahjas un prezzu magastihnes. — Rihnas waldischana patte mas ko eespehî prett dumpineekeem un gandrihs tapat us-

flatta dumpineekus, kâ tumfschi lautini kahdu sebrgu un dohma: ko tur welti publetees? tas jau Deewa nolikkums, gan jau atkal pahrees tapat.

No Afrikas. No tahm semmehm, kur jau mahzitas tautas dshwo un kur ihstas sahrtigas waldischanas pahrtahm walda, — no tahdahm weenumehr sinnas dabbujam, kâ tur laudihm klahjahs un las tur wifs noteef. Bet no tahm semmehm, kur tumfsiba walda, kur laudis gan drihs kâ meschafwehri, nekahdas mahzibas nesinn, kas pahrtahdahm lai gan mums warr kahdas sinnas doht? Tiklai no tahdahm weetahm, kur missionari dabbujuschî eespeestees eefschâ un fahfuschî kristigas mahzibas fluddinahht, tiklai no tahdahm weetahm retti kahdas sinnas dabbujam. Tahdu tumfschu semmju netruchst wiffas peežas pasaules dallâs. Schoreis tē mums kahda politikas sinna nahfufe no kahda Afrikas tumfscha fakta, no Sudana semmes rohbeschu tauhtahm. Jo lai gan Muameda tizziba tur dikti isplattijusehs, tomehr tur apfahrt irr ihsti meschazilweli arr, pahrtahdeem tē stahstifim. Wezz-Kalabaras aprinki kahds kauschu waddons ahtri bij nomirris un winna pawalstneeki dohmaja, ka tas labbâ nahwē wis ne-effoht mirris, bet winna tuwejee laikam to nogiptejuschî. Tadeht tikla winna 6 seewas un zitti familijas beedri fohpâ safaulti un pahrtahm teefa turreta. Pee winneem aug kahdas giptigas puppas jeb ohgas, no ka zilwelam jamirrt, kad tahs ee-ehdis. Bet schee swehra-laudis tizz, ka tahs ohgas nekahdu launu nebarroht tahdam, kas deht kahda launa darba apsubsehts, bet tomehr newainigs effoht. Schahs ohgas tee nu arr schoreis tahm nomirruscha wirsneeka seewahm un zitteem familijas beedreem sadema eefschâ, kas lai gan newainigi buhdami, tomehr no nahwiga spehta tikla uswarreti. Tas tikla isdarrihts 12tâ September f. g. un kad tas fuggis, kas no turrenes scho sinnu mums neffis, ohtrâ deenâ no turrenes aisbrauza, tad jau 8 no teem nelaimigeem bij mirruschi un zitti wehl palikkuschî mohzotees. Wiffa andeles buhschana tur effoht pohstâ, tadeht, ka scheem Kalabar laudihm effoht nifas karschs ar zittu tantu, ko par Etrikeem nosauz. 11tâ Septemberi bijuse leela kauschchanahs, kur Etrikeeschî 40 Kalabareeschus sawangojuschi, nolahwuschî, iszeppuschî un apehduschî. Tâ dshwo pagani.

No Amerikas brihw-walstehm raksta, ka laudis ar sawahm iswehleschanahm pilnâ darbâ, kur taggad iswehl runnatajus preefsch nahlofcha kongressa. Effoht tē strihdis weetahm leels un sullaku karschs weetahm iszeffotees stipris. — Pahrtahm Lincolna gaspajchu stahsta, kâ ta ar sawu familiju fohhti nabbadsigi dshwojoht no sawa wihra krahjumina, no ka tai teefoht ilgaddâ 1700 dollari. Pehz muhsu rehina ar tahdu naudû gan labbi warretu istitt, bet kasinn, kâ tur. No nohtes speesta ta

fawas dahrgas leetas un glihtumus par 45,000 dollareem pahrdemuse, lai warretu labbakt pahrtift.

No Mexikas. No turrenes tahda sinna nahkuse, ka Mexikaneeschi sawu presidenti Suarezu atkal no jauna par presidenti effoht iswehlejuschi. To dumpineeku wezzu wezzo presidenti Santa Anna, ko turreja zeetumâ, effoht no semmes isdsinnusch.

No Rihgas. Laffam zittâs wehstu-lappâs sinna par gohda-wihru, kas aiseedams na schahs pafauls, parahdijis, ka winsch sawu muhschu ne-effoht wis nodsihwojis sawam wehderam ween par labbu, bet ka ruhpejees arri pahr sawu tuwaku labklahschanohs. Schis gohda-wihrs bij Rihgas birgeris Sprost. Winsch sawâ testamentê norakstijis desmit tublstofohus rubkus, par ko lai taifa darba-kaudihm weffeligas dsihwojamas mahjas, un wehl til pat nolizis preeksch tahdas mahjas, kur lai preeksch deenestneekem eetaifa apgahdaschanas weetu, kam flahht lai arr irr weeta peemestees tahdeem, kas deenestu mefle, deenestneeku kantoris un deenestneeku sparkasse. Schis labbadarritajs turflahht fakka tâ: ar to summu, ko winsch preeksch tam atstahjis, gan netilfchoht wis gallâ, bet winsch drohschi zerroht, ka zitti Rihgas birgeri deesgan buhschoht atfinnusch, zil lohti wajadfigs gahdaht, par labbu deenestbuhschanu un ka tee tad gan ruhpeschotees, ka tas kaptals eet wairumâ un ka to pateesi warretu isdarriht, ko winsch til gauhschi kahrojis. — Ar to darba-mahju, ko jau fenn tē Rihgâ dsihbrahs taifihht un kas til lohti wajadfiga, tabeht ween wehl nefo newarr eesahht, ka augsta waldischana tohs tē wajadfigus likkumus wehl naw apstiprinajuse. Pilssehtas waldischana tomehr tiffufchi pahr to gahda, ka wairs nekahdi leeki kawekki zekâ negadditohs un drohschi zerre, ka tee likkumi drihs tiffchoht apstiprinati.

Wehl no Rihgas. Jau pehrnâ gaddâ Wahz-semme daschâs naktis kaudis gaisâ bij redsejuschi, ka swaigsnis un daschahdi gaischumi sfrehja kohpâ un atkal isballijahs, gan schâ gan tâ, ka daschu brihd' ir winnu sanahtschanu warreja dsirdeht. Ka muhsu semme schahs debbes simes tad netifka redjetas, tas gan laifam gaddijahs zaur to, ka pee mums buhs bijis apmahzees un leetains laifs. Pehz dabbasfinnatneeku aprehkinaschanas scheem dabbas-jaukumeem arri schogadd wajag parahditees tai nakti us 1ma, 2tra jeb trescha November un ja buhs flaidris gais ween, tad to gan dabbusim redseht. 1832trâ gaddâ 1mas November deenas rihtâ agri scho paschu dabbas jaukumu pilnigi tē dabbusim redseht, — ka tas wehl laffams Latw. drauga 48tâ lappâ 1832, — un tahds pats tas schoreis atkal buhs.

No Winnu semmes gan nekahdas preezigas sinna jau newarram gaidiht. Raksta no turrenes, ka auffs un slihts laifs, kahds tur taggad, kaudis dikti apbehdinoht un paschâ galwas-pilssehtâ no skummuschus waigus ween redsoht. Gan nu wis-

shadas beedribas eetaifahs, kaudis tâ us pallaklahjahm zelt, ka lai us preekschu teem tahds truhkums ne-useetu, bet ko tas palihds schinni brihdi! Wissur kahdschas un pilssehtinas bihstahs no sagteem un laupitajeem; pistoles un flintes irr ta prezze, ko taggad wiswairaf pehrf. Laupitaju darbs jau eesahzees ar to, ka islaupita ta poste, kas no Lawastehus us Spweelihu gabjuse; tai bijuschas 12,000 mahrkas jeb kwarti naudas lihds, kas atnemti un postiljons pats tizis nokauts. Tomehr flepkawu paschu dabbusa rohka un wehl 7000 mahrkas naudas pee ta atradda, zittu jau bij isfchlehdis. Bija turriku kauschu palidees dehs, kas naw wis nekahda truhkuma deht to darrijis, bet tiftai no sawas pagallam samaitatas dabbas dsihht. — Preeksch truhkumu zeedameem arri teel gahdahts, zil ween warr, jo tapat Helsingforsê, kâ arri zittâs pilssehtâs mihslestibas dahwanas falassa un dauds frohna-deenestneeki 5 prozentes no sawas gadda lohnes atlaidusch, ko lai dohd teem, ko truhkums speesch. — Dauds kaudis arr eedohmajuschees ar to no truhkuma glahbtees, ka grihb aiseet us Ameriku, bet, kur tad zekka-
naudu nemt? —

Ammata fwehtfi.

Tanni 15tâ August f. g. Ehrghemes draudsei bij deenina tur Deewa schehlastiba tai itt jaulâs peeminnâs atspihdeja. Schi deenâ draudses gans **Theodor Sielmann** 25 gadus fwehtâ ammata pawaddijis tam skungam pateifschanas uppureja par wissu fwehtibu un peetizibu, ko til ilgu laiku baudijis. Us scho fwehta preeta deenu arri zitti ammata brakti, gandrihs wissi Wallas aprinka mahzitaji un arri kahdi mahzitaji no zitteem aprinkeem Ehrghemes mahzitaja muishâ sapulzejahs, lihds ar Sielmann mahzitaju Deewa schehlastibu teift. — Ammata fwehtku rihtâ wissi Ehrghemes draudses fohlmeisteri, un arri zitti dseedataji ar jaulahm dseefminahm us Atrahm balsim sawu gannu frsnigi apfweizinaja, par ko winsch wisseem dseedatajem mihsliigi pateizahs. Pehz pulstien 11 wissi mahzitaji brauja us basnizu, tur ta skunga nammâ Deewu flaweht par wissu schehlastibu, ko sawam kalvam parahdijis. Birms mahzitaji atbrauja, wee basnizas jau leels pulks draudses lohzeeku tilpat no Wahzu- kâ Latweeschu-draudses bija sapulzejees. Kad mahzitaji peebrauja, tad draudse eegahja jauki ispuschtotâ basnizâ. Wissflaital bij ispuschtoti ar daschadahm pukkeh Altaris, Kanzele un basnizas durwis, pee ka jau illatrs, kas to redseja, warreja manniht, ka irr fwehtku deena. Deewa wahrdi eesahlahs ar to flawas-dseefnu „Leiz Deewa skunga wahrdu.“ Kad diwi perschas bij nodseedatas, tad nahze us Altara Wallas-aprinka prahwests, zeenigs Alluknes mahzitajs Kupfer un usrunnaja papreeksch Wahzu-draudsi wahzu-wallobâ, tad atkal pehz nodseedatas perschas us Latweeschu draudsi runnaja. Pehz tam kad draudse nodseedaja 540tu dseefnu, zeenigs Raunas mahzitajs Sotolowski kahpa us kanzeli un jauku fwehtku spredditi fazzija par 1 Jahn gr. 1, 1—3, isflaidrodams, ka mahzitaji nesluddina Deewa wahrdus pehz sawa prahta un gudribas, bet fluddina to ko no Jesus Kristus redsejuschi un dsirdejuschi, ko augstâs fohlâs un ihpaschi fwehta Garra fohlâ mahzijschees un tâ winni rahdoht sawahm draudsehmu to Deewa jehru, to Zuhdas-lawu u. t. pr.

Schis spredditis flauftajeem lohti patifka, tas bij kâ zeenigs Sotolowski mahzitajs pats fazzija: „Zeema

maise" no mihlestibas dohta, kas wisseem pee firds gabja. Pehz spreddika firsniugu aishuhgshanu turreja par gannu, gannamu wulku u. t. pr. Tad lohra dseedataji us 4 balsim jautu dseefminu dseedaja, kurras wahrdi draudses-lohzelkus usfubbinaja dallibu nemt pee ta preeka, to Deews winneem wehlejis. Pehz nodseedatas dseefmas pats Sielmann mahzitajs gabja Altara un dskki firdi kustinahs eefahza Deewu flaweht ar fehninu Dahwidu fazzidams: „Teiz to Kungu, manna dwehsele un ne aishmirsti wissu, to winsch tew labba darrijis.“ Winsch dewa Deewam gohda par wissu shehlastibu un peetizzibu, to eefsch teem 25 nodsihwoteem gaddeem baudijis, aishidams, ta pats ar sawu spehtu ne to ne-effoht spehjis iddarriht, bet ween Deewa shehlastiba palihdsejufi. Arri peeminneja, ta pascha ammata eefahkuma, tad Widsemmes Luttera-draudsehm grubti pahrbaudischanas laifi usnahza, winsch gandrihs fahzis schaubitees un dohmajis sawu ammatu astahst un adoht stiprakam gannam, bet tas Kungs us winnu fazzijis: „effi ween pastahwigs, es tew' klast shahweschu un tew palihdsefchu“ un to arri tas Kungs lihds schodeen effoht darrijis, winsch zerrejohst ta arri tapat lihds pehdigam gallam buhschoht palihdseht. Kad mahzitajs peeminneja, ta firds winnam ilgojotees, weenreis netur zitur duffeht djestra lappina, ne ta Ehrgames kapsehta, sawu draudsesbehrnu starva, tad gau dascha draudses-lohzelka un dascha mahzitaja firds stipri kustinajahs. Beidschoht draudsi noswehtija ar Alrona swehtischanu un dseedataji dseedaja to pahstamu dseefmu: „Jehowa, tawam wahrdam“ i. e. Deewa wahrdi beidsahs ar to dseefminu: „Waleez ar shehlastibu.“ Pehz Deewa wahrdeem wiffi mahzitaji un Ehrgames draudses leelkungi ar saweem pe-derrigeem brauzu us mahzitaja muischu, tapat arri wiffi basnizas pehrminderi, walstis wezzaki, wiffi draudses fohlmeisteri, dauds zitti draudses lohzelki un arri kahds fohl-las-behrnu pulzinsch mahzitaja muischu fapulzejahs. Schee wiffi gribbeja sawu mihtu mahzitaju apweizinaht un zaur to rahdiht, ta winni sawu gannu no firds mihto un winnam pateizahs par winna grubtu puhlinu pee Ehrgames draudses. Wiffi sanahfuschu fastahjabs preefsch mahzitaja ehrbehg treppem un dseedataji us 4 balsim dseedaja weenu dseefmu, kas apshmeja scho gohda-deenu. Ka scho dseefmu eefahza dseedahst, isnahze us treppem pats Sielmann mahzitajs, wiffi zitti sanahfuschu mahzitaji, Ehrgames draudses leelkungi u. t. pr. Ehrgames draudses fohlmeisteri, pehrminderi un walstis-wezzaki sawu draudses fohlmeisteri Schmidtu bija luhguschu un iswehlejuschi, lai draudses weeta zeenigu mahzitaju apweizinaht, tur tad pehz nodseedatas dseefminas Schmidt kungs mihtu draudses gannu wiffas draudses wahrda usrunnaja.

Mahzitajs 25 gaddus no weetas ustizzigi Ehrgames draudsi effoht gannijis. Sachi gannischanas bes augkeem ne-effoht palittufi. Dasch sehllas graudinsch effoht dihdjis un firsniuga mihlestiba prett mihto gannu draudses firdi effoht zehlfusees. Draudse winnam, draudses fohlmeisteram, effoht wehlejuschi, lai wiffas draudses weeta apleezinajohst, ta Ehrgames draudse Deewam par to pateizohst, ta tai ustizzamu gannu til ilgi usturrejis. Bet lai arri leezibu dohdohst, ta Ehrgames draudse sawam ustizzamam gannam firsniugi pateizohst par wissu to ustizzibu un mihlestibu, to draudsei parahdijis, ta fohl-las zehlis un fohpis un ihpafchi arri par to, ta mahzitajs Latweeschu tautu mihtojohst. Fohlmeisteris sawu runnu beidsa ar to wehlefchanu, lai Deews draudsei gannu wehl ilgi usturroht, lamehr beidschoht tas bribdis klast buhs, tad mahzitajs pats luhgs: „Kungs, lai nu taws kalps meerä aiseet.“

Kad Schmidt t. bij beidsis runnaht, tad ar azzim dewa fihmi walstu wezzakeem, lai tabs dahwanas, to latrs pagasts pehz sawas patifschanas bij fagahdajis. zeen. mahzi-

tajam pasneedschoht un Schmidts zeen. mahzitaju luhdja, lai peenenmoht tabs masas mihlestibas dahwanas, to Ehrgames draudse winnam dahwinajohst par peeminneschanas fihmi, ta draudse effoht atsinuufi, ta winna firds winna gannamam pulkam peederr.

Zeenigs mahzitajs wisseem no firds pateizahs un fazzija, ta tahdu gohdu ne-effoht velnijis, wiss gohds peekrihtohst mihtam Dewam, kas winnam ar swehta garra spehtu palihdsejis strahdohst, tad arri no ta gohda, to winnam dohdohst, labba datta peekrihtohst fohlmeisterem un pehrminderem, kas winnam ustizzigi ammata palihgi bijuschu. Pehz tam dseedaja us 4 balsim: „Tahs debbes issteiz ta stipra Deewa gohdu.“ Tad arri wehl Ehrgames walstis fohl-las behrni, turri wifstuwaf dshwo, bij atnahfuschu zeen. mahzitaju sweizinaht, dseedaja pahru dseefminas us 4 balsim un sawa behrnu weenteesba arri bij nodohmajuschu zeen. mahzitajam kahdu peeminas fihmi dahwinahst, prohti lasiti ar rakstamam leetahm (Schreibzeug). Us behrnu firsniugu luhgshanu zeen. Kaunas mahzitajs winnu weeta mahzitaju ar jaukeem wahrdeem usrunnaja, taf runna peeminneams, ta Sielmann mahzitajs tapat ta fehninsch Dahwidis sawam gannamam pulkam ustizzigs gans bijis un tapehz wehleja winnam meefinu debbes walstiba pee fehnina Dahwida. Tee wahrdi, ar turreem draudses gans schohs behrnus usrunnaja un teem pateizahs, rahdija, zil dskki behrnu mihlestiba winna firdi bij kustinajufi. Ta Ehrgames draudse bij saweenofusees sawam mahzitajam gohdu un mihlestibu parahdihst, no leelkunga lihds semneefam, no firmgalwoja lihds fohl-las behrnam, schee wiffi fohpa preezajahs un dascha azzis mirdseja preeka affaras. Beidschoht zeenigs mahzitajs wiffus sanahfuschus luhdja fazzidams: Zuhz mannim schodeen tahdu gohdu un preeku parahdijuschu, buhseet til labbi un palitfeet schodeen manni weefi. Mahzitaja muischas pagalmä garri galbi bij klasti un zeenigs mahzitajs weefus baggati pameelolja. Pee meelasta laimes wehlefchanas no wisseem weefseem tiffa usdertas us zeen. mahzitaja, winna laulatas draudsenes, Ehrgames draudses leelkungi un arri zittu weefu weffelibu, kas muhs schai gohda deena bij apmellesuschu. Tai deena bij jauks laizinsch un tad walfara tumfch palitta, tad pagalmu un dahrsu preefsch mahzitaja ehrbega durwim ar dauds lampahm apgaismoja. Arri bija transparents taifhts, kas to swehtu deenu usrahdija un Ehrgames mahzitajam un mahzitaja muischai labklahfchanu wehleja. Tas bij jauks walfars, kurrä lungi un semneefi fohpa lihgsfmojahs un pa brihscham jaulas dseefminas usdseedaja, tas paliks ilgi peeminna draudsesbehrnu firdis. Tai jaula deenina bij mums weefseem deesgan to preezatees, bet kahdu lihgsfmbu pats muhsu mihtais mahzitajs sawa firdi baudija, to es neprohtu isteift. Gaddus 25 gaddus ta Kunga wihna-kalna sweedrus lehjis un affaras sehjis, winnam taggad no draudses lohzelkeem un ammata brahkeem preezigi-tiffa usgawilehts. Lai tas Kungs jo prohjam ar shehlastibu, mihta Sielmann tehwa zettu ipuschko un dohd mums wirs semmes wehl dauds gaddus un debbesis muhschigi fohpa preefsch ta Jehra gohdatrehfla Deewu teift.

W. Barwid.

Mihlestiba irr dahrgata ne ta dahwanas. Bet tad dahwanas irr firsniugas mihlestibas apleezinatajas, tad arri dahwanas irr weena dahrga leeta. Sielmann mahzitajs sawa gohda deena ar dahwanahm ta falkohst appluhdinahts tizzis. Weens galbinsch ar fudraba leetahm bij apklasts un jau no tahleenes mirdseja. Kungi un semneefi mahzitaju baggati apdahwinajuschu. Tas Latweeschu tautas draugs, Kahrku muischas barons ar saweem kaudim fohpa mahzitajam fudraba maifes-kurwi fohkintoja. Zitti pagasti dahwinajuschu: selta pulstieni, fudraba nafi un

2 fudraba falfettu rinki, fudraba fahls- un pipparu-dohsi, felta' gredsenu (no pagasta ftohlmeistereem), rakkamu rihtu, fudraba bifferi (no draudses ftohlmeistera familijas), fudraba freijuma kannu (no mahzitaja faines), basnizās mehteli. Muifchneeki bij dahwinajufchi: fudraba zuffura dohfi; fmallas drehbes, ar fo krehflus un sofas applaht; leelu fudraba tarroti; wehl ohtu leelu fudraba tarroti; wiffa draudse mahzitaja muifchu bij atjaanojufi ar tape- tehm un tā prohjam. Mahzitaji Sielmannam fchinkojo dahrgu bihbeli ar bildehm un fudraba bifferi

Slawehts Deems! Latweefchu tauta arween wairaf juht, ta brihwa irr, ihpafchi tur, fur gruntineeku buhfchana fahnofahs, itt tā Ehrgeimes draudse. Latweefchu tauta parahda brihwneeku tiffumu, prohti pateizibu. Kurfch gan to warr leegtees, peeminne dams Kahrku barona un Ehrgeimes mahzitaja gohda fwehtkus? Wai fchinnis fweht- lōs Latweefchu pateiziba neparahdijahs pilnā fpohtfchumā? Tauta! brihwa tauta! ftaiga uf preefchu, arween uf preefchu! Lai iffpihd ij tawas firds arween flaidrat' brihwneeku tiffumi!

Lepna preilene.

Preefch ne zil ilgeem gaddeem dshwoja kahdā gresnā Wahzsemmes pilli preilene wahrdā Gertrute, las gauscham ar to leppojahs, fa no augstas lahrtas effoht. Kahdā deenā Marrina, nabbaga muhneeka meita, nahja pee wianas un fazzija: „Mans tehws, las taggad uf mirfchanas gultu dufs, Suhf laifch luhgt, pee wianna nahft; wiannam irr las wehrā leelams fums fo pasazzihft, pirms ne tā wifsch mirst.“

Preilene Gertrute atbildeja iffmeedama: „Nu tas gan buhtu ihfti las wehrā leelams, fo man tahds nabbags wihrs uf mirfchanas gultu duffedams warretu teift!? — Eij pee rattu! Man tawā nabbagā butkā naw nekās fo melleht.“

Par mafu laizianu Marrina nahja atkal un brehza gandrihs wiffa fpehla: „Al mihla preilene, nahfaiht taf ahtri! Suhfu nelaita mahte farra-laitā leelu wairumu felta un fudraba eemuhreht laidufi un mannam tehwan pawehlejuft, to weetu neweenam zilwelam nefazzihft, fa tiftai ween fums ween tad, kad Suhf jau 20 gaddus wezza buhfchoht paliftufe. Bet kad nu taggadim wifsch irr uf pat mirfchanu, tad wifsch newarr wis wairs til ilgi fagadiht.“

Nu fteidsahs preilene Gertrute par galwu un kattu, til drihs tā ween maf warreja, uf nabbaga muhneeka buhdinu. Bet kad muhneeka iftabinā eenahja, tad patlabban jau fchis azzis bij aifflehdfts uf garru duffu.

Nu preilene aif fchehlabahm, ifbailehm un dufmahm palitta gandrihs wai ahprahtiga, laide drihs tē, drihs atkal fche pilli muhrus iflauft un ifmelleht, bet — deewanfchehl — neatradda itt ne neeka no paslehtahs mantas.

Wianna noschehoja to wiffu fawu dshwibas laifu, fa fchi zaur fawu aplam leelu augfprahftibu un eeturfchanohs weenu tahdu gohda-wihru, kahds rehti ufetams, wehl wianna pehdigōs azzumirktōs apbe-

dinajufe un fewi pafchu zaur to itt neganti aplaupijufe un peewihlufe.

Pee pafemmib's ween turreetees,
No augfprahftibas fargatees,
Ta wis ne rohses zellā taif,
Bet tihri ehrtfchēus preefchā taif!

Fr. Mbrg.

Kurram taifniba?

Sillinfch. Labwaffar, Sihle! woi tu arr jau no pilsfehtas laid mahjā? Kā tew isdewahs ar linneem?

Sihle. Labwaffar, labwaffar, nahburgs! fchoreis man liini gan nebij, bet — fo dohma — rudfu miltis puhri, kas man no pehrnaja gahjuma pahri paliftahs. Ko dohma, dabuju 4 rub. 20 kap. par puhru. Milti gan nebij til lahga, no dihgufcheem rudseem, bet, to jau miltōs neweens newarr fmeleht.

Sillinfch. Al tawu kristigu tumata mihlehtibu, kahdu tu pastrahdajis! Nu deen, ja duzzis tahdu putniau buhtu lohpa, tad gan wehl buhtu wehrts, fchindera-wahgus eejuhgt, juhs tur kraut eefchā un fangar-falnōs liht pafahrt — jitteem wiltneekem par beedinafchānu.

Sihle. Ko nu brahl' puktojees, woi tad es pirms, kas tā darra! Redseju turgū deesgan faskahbuschas johses un eetrubdejufchas awena puffes, fo pahrdeweji til flunfongi bij ispohtfufchi un istaifijufchi, fa pirzeji wiltibu nemas newarreja manniht un aismaffaja fmaggu naudū.

Sillinfch. Tapeh; jau faktu, kahds gohds jums wiffeem tahdeem drabbinu maifeem peenahlahs. Tā darra zilweti, lam firds dshkā grehtu-meegā aismiggufe; bet nahs reifa, kad ta mohdifees, tad wairs to apluffinaht newarrehf. Wai tad teem nabbageem! — Klauft, tē man eekriht prahta tew fahftiht pah to preefu, fo es Rihgā panahzu. Dohmajū, fa preefch jauna gabda wairs pilsfehtā nebraufchu, gahju pee drikkera lunga Plates, nopirkt jaunās Laifa-grahmatas un pafteleht Mahjas weefi us jaunu gaddu. Tē drikketaja lungs man peedahwaja, „Dseefmu grahmatu,“ fo nupat isdrikkelis. Un kas tad ta par dseefmu grahmatu? Ta irr ta, fo muhfu tehwi basnizās turreja un is kurras mehs tā behrni effam laffifchānu mahzijufchees un kas mums art tadeht mihla paliftufe. Pa mahjahm muhfu fainneeki gan drihs wiffi wehl fchahs grahmatas bruhke, lai gan irr jau pehdigi fadillufchas. Mans tehws jau fenn wehlejees, fa wehl fur kahdu pahri warretu tahdas dabbut nopirkt un tē nu reds fche, fchoreis es wiannam to preefu warrefchu darriht.

Sihle. Nu, kas tad fimm, woi irr glufchi tahda, woi naw atkal ar pahrgrohfiteem wahrdeem, tā jau lihof fchim.

Sillinfch. Ne tā! Tē wahrds peh; wahrdu glufchi tapat, tā tais wezzajās un netrubft no tahm

ne rasta gallina. Dricketajš Plates kungs pahre to galwo un falka, ka wiasch riltigi wahrdu pehz wahrda falizzis un aizina wiffus, kas to wezzo grabmatu mihto, lai til pee wianna eet pirkt. Zil es esmu pahrsfattižees, tad arr wiffu atrohdu tapat us matta riltigi. Schè, stattees pats, ja gribbi. Luh schè 201ma dseesma irr tà: Esjam tam praweescham notikka un t. pr.; — bet pag, tè perscha 569tâ dseesma, kas ihsten taggad tew peekriht un wisseem, kas dsennahs farvus tuwakus peekrahpt, prohti: „Tur taisnais sohgis nebihses, Neds raustisees, Preefsch fawa teesas-galda Ir waldinekus aizinaht, Lohs iswaizah, Ko darra? Râ tee walda? Tâ baggatus, kâ ubbagus, Kaut kahds biis, Lohs usnems schis, Kas teesâ wifs nemalda.“ Turpat blaklam 570tâ dseesma, stahw treschâ perschâ: „Tu jaschu maieses praffees, Bet maieses weetâ raffees Tew isfalkums un bads; Ja wihfschees dsert tur praffiht, Tur nebuhs uhdens lahfiht, Bet sehrs un sillais ugguns pats.“ — Nu kâ patihl tahda pahrtikka tew dibguschu miltu pahrdewejam? To jau newarri leegt, ka schee wahrdu us wiltneekeem sihmejahs.

Sihle. Tâ jau gan irr, to darrihs, brahl', kuschs tad nu bes grehla!

Sillinsch. Tâ wiffi krahpneeki aissildinajahs, bet Deewa preefschâ tas neko nelihdschis. To leela dahrsiba tà jau, jo zilweki paschi zits zittam, tà falkoht, rihli. rauj abra. Nihdsineeki schehlojahs, ka taggad wairs gandrihs nekahdu prezzi no semmehm newarroht dabbuht skaidru — woi tas mums laužineekeem naw par kaunu!

Sihle. Stahde, ka es arr nesinnaju par tahm dseefmu grabmatahm, — buhtu arr kahdu pahri no pirjis. Kassinn, woi pehz kahda pufsgabba tahs wairs warrehs dabbuht.

Sillinsch. To es arr nesinnu, bet tu jau warri nahburgeem, kas us Nihgu brauz, list pahwest. Irr kothi wehlejam, ka dricketaja tungam drihs tahs ispirktu un ka wiasch tè, fur mums par mihlestibu leelu naudu tehrejis, skahde nekristu. R.

Par runnu-dseesmahm.

Kahdi laiki peedsihwoti,
Tahdi jayabaud;
Kahdi behrnt audsinati,
Tahdi janoglaud.

Kahdas pukkes eestahditas,
Tahdas winnas seed;
Kahdas dseesmas darrinatas,
Tahdas jausdseed.

Taggad kalpi, faimineeki
Dseesmahm zihnijahs,
Drihs kâ zittahrt dseesmineeki
us pils Wartburgas.*)

*) Tannhäuser oder: Der Sängerkrieg auf der Wartburg. (Dseedataju karsch Wartburgas pilli.)

Regg tee wehl ar Don Schuanu*)

Gedohmafees spreek:
Jf par wahrdu nedseedatu,
Stundu flahpes zeest.

Ta tad buhtu runnu-dseesmas,
Kur ween padjerts kusch!
Jkweens rihmetu deht breefmas,
Ka ne mehle schuht. K.

*) Don Juan (Schuan) truhwes-sprehl, treschâ uswillumâ, pirmâ usnahlumâ, pee lustigas plihfeschanas saweem weeseem usdseeb, lai tee katur runmajamu wahrdu dseedabami runna, un kusch kahdu nedseedatu wahrdu ismett, tam par strahpi weena stunda bes dseschanas japaleet, kamehr kairis dseedabams tohs wifsmaltakohs wihnus warr dsert zil patihlahs.

Wiffeschana.

Mahjas weefi Nr. 40 lassama fluddinashana, ka Krohna Rubbahres muishâ mahjas us renti isdohdamas; tè ja-sinn, ka Rubbahres muishâ naw wis Krohna muishâ.

**Preefsch teem zaur to nelaimi Pohda-
raggâ bes apgahdatajeem atstahteem pee
Mahjas weefa redakzijas uodewa:**

U. R. 50 kap. Dumpf 50 kap. Kätte Kunde 50 kap.
M. U. 2 rub. Kopyâ 3 rub. 50 kap.

S i n n o.

Kas no „Drauga un Beedra“ gadda gahjuma panemur 25 eksemplarus, tam jamakfa 25 rubl. un tas dabbu 1 eff. bes malfas — 50 eksemplarus, tam jamakfa 40 rub. un tas dabbu 2 eff. bes malfas — 100 eksemplarus, tam jamakfa 70 rubl. un tas dabbu 4 eff. bes malfas.

Mahrtindis „Draugam un Beedrim lihds ar Behrmu Pastineeku“ fahftees ohtrais pufsgads un pastahw lihds Surgeem. Kas nu par scho ohtru pufsgaddu wehl gribb usdohtees, tam par 1 eksemplari irr jamakfa 1 rublis, — par 12 eksemplareem irr jamakfa 9 rubli, — par 25 eksemplareem irr jamakfa 13 rubli (un bes malfas dabbu weenu eksemplaru wirfû), — par 50 eksemplareem irr jamakfa 20 rubli (un bes malfas dabbu 2 eksemplaru wirfû), — par 100 eksemplareem irr jamakfa 35 rubli (un bes malfas dabbu 4 eksemplarus wirfû).

Nihgâ warr usdohtees Plates lunga kantori jeb arri pee apgahdataja. — **Jelgawâ** warr usdohtees pee Scha-blowsti lunga Kattoku eela.

Andeles-sinnas.

Nihgâ, 20tâ Oktober. Lais schim brishcham flapisch; prezees peencht jau wairak, bet wiffas wehl aplam dahrgas.

Linnu tirgus. Linni mas teel pagehret. Par tahm baschadahn krohna sortehm malfaja 50 lihds 60 rub., par braktu 25 lihds 44 rub., par birlawu. Pohlu un Kreiwu kanepees malfaja 38 lihds 44 rub. par birlawu. Linnu-fehlus par muzzu 10 rub.

Sihka andele. Puhrs kweeschu malfaja 4 rub. 50 kap., puhrs rudsu 3 rub. 50 lihds 3 rub. 90 kap., puhrs meeschu 2 rub. 25 lihds 50 kap., puhrs anju 1 rub. 75 lihds 80 kap. Puhrs kweeschu miltu 6 rub. 50 kap., lihds 7 rub. rudsu miltu 4 rub. — kap. Pohds sweesta 5 rub. lihds 5 rub. 50 kap. Muzza fahls: farkana 6 rub. 50 kap., balta rupja un arri smalka 6 rub. 50 kap. Silkes lasdu muzza 13 rub. 50 kap., eglu muzza 13 rub. — Destsinama malla: par usfi behrs 5 rub. 25 kap. lihds 6 rub., preechu 3 rub. 40 lihds 60 kap., alfschuu 4 rub. 25 kap.

Kaudas tirgus. Walsis banka billetes 77½ rub., Wids usfallamas kihlu-grahmatas 98 rubl., neusfallamas 85½ rubl., Nihgas kihlu-grahmatas 81½ rub., Kursemmes usfallamas kihlu-grahmatas 98 rub., 5 procentu usdewu billetes no pirmas leeneschanas 114 rub., no ohttas leeneschanas 107½ rub. un Nihgas-Dinaburgas dsel-su-ješa atzijas 106½ rub.

Lihds 19tâ Oktober pee Nihgas atnahufschî 1954 luggi un aishahufschî 1744 luggi.

Atbildedams redaktehns A. Leitan.

No zensures atwehlehs.

Nihgâ, 20. Oktober 1867.

Sluddinafchanas.

No krohna Prawingu pagasta waldischanas teel wiffi tee, pee minneta pagasta peederrigi un ahrpufi ta pascha dshwodami lohjelki zaur scho sluddinafchanu usajinati, lai winni wiffwehslaki lihdsi 5ta Nowembera deenai 1867ta g. fawas, la arribjan to faweju kruftamas-sihmes pehz eerastfichanas pagasta-rullods scheinan peeneff un fawas nodohfchanas atlibofina, jo zittadi ar teem pahrtahpejeem wehslaki pehz listumeem klubs darrihtis; turlahit wehl peeminnehtis tohp, la ta deena kurrä schi waldischana wiffas fawas peenahltamas darrihtichanas Slampes pagasta-teeffas nammä ispilea, — laträ nebbelä ta festdeena irr. Slampes pagasta-teeffas nammä, tanni 5ta Oktoberi 1867.

Bagasta-wezzalais Kristof Kundring. [N 104.] Pag. stribw. Rosenowsky.

No krohna Slampes pagasta-waldischanas teel wiffi tee, pee minneta pagasta peederrigi un ahrpufi ta pascha dshwodami lohjelki zaur scho sluddinafchanu usajinati, lai winni wiffwehslaki lihdsi 5ta Nowembera deenai 1867. fawas, la arribjan to faweju kruftamas-sihmes pehz eerastfichanas pagasta-rullods scheinan peeneff un fawas nodohfchanas atlibofina, jo zittadi ar teem nellauftajjeem wehslaki pehz listumeem klubs darrihtis; turlahit wehl peeminnehtis tohp, la ta deena, kurrä schi-waldischana wiffas fawas peenahltamas darrihtichanas ispilea, — laträ nebbelä ta festdeena irr.

Slampes teeffas nammä, tanni 5ta Oktoberi 1867. g.

Bagasta wezzalais Gustav Straußfoll. [N 179.] Bagasta stribw. Rosenowsky.

No Gutberes waldischanas, Zehnu kreife un Keeseres basnijas draudsē, tohp zaur scho us par tam notiffufchas luhgfananas isfluddinahis, la tejenes peeminnehtis rentneefs Leonard Strad tanni nakti no 15ta us 16tu pagahjufcha mehnefcha deenu irr ar reianfchanohs zaur lohgu winna lambari un usflehghchanas tillabb stappa la aeri lastes pahz daudj aplagts tappis, jo pee tahs reifes winnam 1200 rubli fubr. papihru naudä, starp kurreem arri 32 rubli fubr. zeetöds rublōds bijufchi, panemti. Teem lihdsi wehl lahdi 4 rubli fubr. hflä naudä, wiffabi behrnu apgehba un wefchas gabbali, 1 wadmallas ballis pelleht-filla pehrwē, weens leetus aisturneefs (Regenschirm) un par 6 rubl. fubr. pirttas dafchadas weeglas drehbites.

Peeminnamis wehl, ta starp papihru naudu wiffswaikal 25ju rublu, bet arribjan wiffu zittu sortu gabbali bijufchi, ihpafchi weens wehl jaunis 50 rublu fudraba leels naudās papihrs ar Nummer 21,946, no kurrä taš gadda flaitlis nepeefihmehtis.

Kas par scho sahhfibu us winnas atdabbufchanu flaidras sinnas peerahpōds, dabbuhs no minneta Stradda peederrigu pateizibas algu un mantosees winna firfnigu pateizibu.

Gutberes waldischanā, tai 6ta Oktoberi 1867.

Waldis wezzalais Jahn Neumann. [N 131.] Stribw. J. Peterson.

No Zehnu pilsfchtas lasses-kollegiuma zaur fcheem rakkteem teel sinnam darrihtis, la tahs te peeminnetas semneelu mahjas, las peederr pee pilsfchtas muifchas Jürgendhof, la:

- Schellupp mahja, leela 36 dahld. 32 gr.
- Lihrel " " 12 " 2 "
- Jaunsem " " 11 " 24 "

no 1868ta gadda Jurgem us fefcheem gabdeem tiks isrentetas un tadeht rentineeki teel usatjinati, us 20tu un 23fcho Oktober f. g. lihdsi ar peerahdichanu, la teem irr pilnigs mahju inventars, pee fchahs kassa-kollegiuma waldischanas sanahlt, tur tad ta isrentefchana nohts.

Zehnu kasses-kollegiuma waldischanā, 30ta Septemder 1867.

Preekschschdatajs P. Kulafchewij. [N 187.] Raktu weddejs Boetter.

J. Redlich

gruntiga

Englischu magafihne

teel pahrdohiti pa leelahm un mafahm dallahm lohtwillas (bohmvillas) aufchami fchtehri ni jeb deegi, filli un balti, la aeri ballinati ofelteni un filli ar baltu tohpā fchlettereti deegi preeksch abdfichanas, no ta flaweta Reunghig un beedra lunga fabrika par fabrika zennu.

Englischu

aufchamu deegu magafihne

pee siwes.

Rihgā, kalfu-eelā, netahit no rahtufcha par labba rohftai, tur us durwim redsams

Englantes waldis fihne

un diwas glahfchu lastes ar prohwefm, warr dabbuht:

Reballinatats no Amerikas bohmvillas englischu wehrptus deegus

par paktu N 24 — 30 — 40
7 r. 25 l. 7 r. 65 l. 8 r. 35 l.

Mellohs, bruhnohs un pellehtohs 8 " 50 " 8 " 90 " 9 " 60 "

Sillohs 9 " 25 " 9 " 65 " 10 " 35 "

Par mahzjina N 24 — 30 — 40
Reballinatohs 75 l. 80 l. 85 l.

Mellohs, bruhnohs un pellehtohs 80 " 85 " 90 "

Sillohs 95 l. 1 r. 1 r. 5 l.
Kattam pirzejam apgalwofchanu dohdam lihdsi.

Aufchamu deegu magafihne pee gulbja.

Rihgā, kalfu-eelā Nr. 19, netahit no rahtufcha pa kreifo rohlu tad us ahru eet, warr dabbuht aufchamus deegus fchahhdōs nummerōs un par fchahdu zennu:

Par mahzj. N 20 — 24 — 30 — 36 — 40
Reballinatohs 70 l. 73 l. 75 l. 80 l. 85 l.

Mellohs, bruhnohs un pellehtohs 77 " 80 " 85 " 87 " 90 "

Sillohs 87 " 90 " 93 " 95 " 1 r. 4 l.
A. A. Lebedew.

Jaunā muifchā, Krimmuldes draudsē, teel tas Wezz - Murjahū grunts gabbals ar sudmallahm un krohgu pahrdohitē, 2

Tadeht, la dshwes-weeta jamaina, Bolderajas bohde 30ta un 31ma Oktoberi ubtropē tiks pahrdohitas dafchadas pee dshwes buhfchanas wajadshigas leetas, la: 2 stipri darba-firgi, 2 kurw-wahgi, 4 raggawas, 2 kammanas, 5 darba-wahgi, fallas, fchirras, swarrus, lastes, dafchadas muzzas un wehl daudj zittas leetas. La bohde patie arri tiks isrenteta.

Lambert-muifchā (Kleisfenhof) Spilwes mallā irr labš salch feens taufes un birkawahm pahrdohdamē un teel peewefts flahit tam, kas tā pagchr.

Muifchas waldischana.

Nanka sudmallās arween pahrdohō wiffadas fortes miltu un hliju.

B. Borchert.

Lahfchu-eelā (Bärenstraße) Behterburgas Ahrrigā irr jaunā mahja ar leelu gabbalu dahrfa-seumes pahrdohdama. Slaidralas sinnas isdohs tai paschā eelā Nr. 15.

Dohles mahzitaja muifchas femme no Jurgem 1868ta gaddā us renti tiks isdohita. Klafhtakas sinnas dabbuhs pee muifchas waldischanas, 17 werstes no Rihgas, 2 werstes no Stohpina dshfuzjella stanzijas us Daugawas krafta. 2

Semneeku mahjas

ar labbu semmi nu plawahm, la aeri gannibahm un labbeem rohpfehēm, 10 werstes no Dinaburgas, no kurreem dshfu jelfch eet us Rihgu, Behterburga, Warschawu un Witebfu, pahrdohē ne ittin dahrgi, Marjanowas (Marienhof) muifchas waldischana, Kurjemmē, Jūntfies apriaf. Wehl fapeemina, la pirzejam zaur to leels labbums, la nelahdas basnizu un mahzitaju-muifchas-buhwefchanas grunts-faimneekem naw ja-ispile. un la Dinaburgā andele ittin labba tur klafhtumā prezzī laträ laiffa warr pahrdohit un wallas laiffa ar firgeem warr labbu pelnu dabbuht.

Marjanowā, tai 30ta Juli 1867. 2
Bernhard Steinberg.

Tanni nakti no 6ta us 7tu Oktober irr Kalznawas draudsē diwi firgi fagti, — Jaun-Kalznawas Rammulau faimneekam weens ofelens firgs no wididifcha auguma ar mafu baltu fihmi peere un us abbahm pufseh un trustahm fihmes, tur pahrtobhts bijis, — un obrs firgs Wezz - Kalznawas Mahlbera faimneekam, gahfch-behrs un ballahm fihmitehm febulkas weeta abbas puffes. Kas tohs firgs atkal robkā gadda, dabbuhs peenahltamu pateizibas mafu.

Tai nakti no 7ta us 8ta Oktober Walmeermuifchas Mas Rihfe mahjās faimneekam diwt firgi no gannibahm fagti; 1) tumfchi dshlens (Schweifchuch) 4 gaddus wejs firgs, no 80 rubl. fubr. wehrtibā, krehpes us labbo puffi, leels augumā, leelahm aufihm, lahjas ar walgu norihwetas; 2) gahfchi bruhns, 3/4 gaddus wejs, no 50 rubl. wehrt, melna stribpa pahz mugguru, labbā puffē lahja no app. lohjelka ar wiffu naggi balta; — kas par winneem flaidru finau warr boht, lai pee Walmeermuifchas waldischanas peeteizahs, tur peenahltamu pateizibas algu dabbuhs. 2

Tai nakti no 4ta us 5ta Oktober tiffa pee Kau-dohnes Dofenes uhdens pattmakahm tam Dufschkup mahjas faimneekam Pawul Anfinam weens melns 11 gaddus wejs firgs, 80 rubl. f. wehrt, nofagts; tam pascham bija pee kreifas paktalaskahjas balis nags. Za las par scho fagtu firgu lahbas lezizibas warr peerahpōht, tam tohp weena pateizibas mafu no Dofenes pagasta waldischanas ismafata.